

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนกับผลการประเมินคุณภาพมาตรฐาน โรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ประชากร การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร และรองผู้บริหาร 4 ฝ่าย และครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ จำนวน 59 โรงเรียน จำนวนผู้บริหาร 142 คน ครูจำนวน 1,779 คน รวมทั้งสิ้น 1,921 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและรองผู้บริหาร 4 ฝ่าย และครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ จำนวน 59 โรงเรียนผู้วิจัยได้สุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดขนาดตารางเคริจีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน วาโร เฟ็งสวัสดี, 2551, หน้า 191) ที่ค่าความเชื่อมั่น 95 % จำนวน 179 คน ได้กลุ่มตัวอย่างมา โดยสุ่มแบบง่าย รวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครู จำนวน 321 คนมีขั้นตอนตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	โรงเรียน	ผู้บริหาร		ครู		รวม
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	
1	โรงเรียนศูนย์รวมน้ำใจ	3	1	48	8	9
2	โรงเรียนวัดสะพาน	2	-	20	3	3
3	โรงเรียนวัดคลองเตย	1	-	15	2	2
4	โรงเรียนชุมชนหมู่บ้านพัฒนา	3	1	37	6	7
5	โรงเรียนวัดบางโคล่นอก	1	-	9	1	1
6	โรงเรียนวัดจันทร์นอก	1	-	12	2	2
7	โรงเรียนวัดลาดบัวขาว	2	-	18	3	3
8	โรงเรียนวัดไผ่เงินโชตนาราม	4	1	56	9	10
9	โรงเรียนวัดไทร	3	1	33	5	6
10	โรงเรียนวัดราชสิงขร	3	1	46	8	9
11	โรงเรียนวัดจันทร์ใน	2	-	24	4	4
12	โรงเรียนเพ็ญพินอนุสรณ์	3	1	46	8	9
13	โรงเรียนรุ่งเรืองอุปกัมภ์	4	1	49	8	9
14	โรงเรียนผ่องพลอยอนุสรณ์	4	1	55	9	10
15	โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์	5	1	81	14	15
16	โรงเรียนวัดบางนานนอก	3	1	83	5	6
17	โรงเรียนวัดบางนาใน	3	1	39	6	7
18	โรงเรียนอำนวยการกสิวิอนุสรณ์	3	1	36	6	7
19	โรงเรียนวัดม่วงแค	1	-	10	2	2
20	โรงเรียนวัดสวนพลู	1	-	10	2	2
21	โรงเรียนวัดแก้วแจ่มฟ้า	1	-	10	2	2
22	โรงเรียนวัดหัวลำโพง	2	-	17	3	3
23	โรงเรียนวัดมหาพฤฒาราม	1	-	10	2	2
24	โรงเรียนวัดสระบัว	2	-	17	3	3
25	โรงเรียนปลูกจิต	3	1	38	6	7
26	โรงเรียนวัดดวงแข	2	-	18	3	3
27	โรงเรียนสวนลุมพินี	3	1	34	6	7
28	โรงเรียนปทุมวัน	2	-	24	4	4

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	ผู้บริหาร		ครู		รวม
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	
29	โรงเรียนวัดปทุมวนาราม	3	1	35	6	7
30	โรงเรียนวัดบรมนิวาส	1	-	11	2	2
31	โรงเรียนวัดชัยมงคล	2	-	18	3	3
32	โรงเรียนพูนสิน(เพชรสุขอุปถัมภ์)	3	1	41	7	8
33	โรงเรียนวัดธรรมมงคล	2	-	31	5	5
34	โรงเรียนวัดราษฎร์ศรัทธาธรรม	3	1	40	7	8
35	โรงเรียนบางจาก(นาคเพื่อนอุปถัมภ์)	2	-	24	4	4
36	โรงเรียนวัดคลองภูมิ	2	-	18	3	3
37	โรงเรียนวัดช่องนนทรี	3	1	40	7	8
38	โรงเรียนวัดดอกไม้	3	1	40	7	8
39	โรงเรียนวัดช่องลม	3	1	43	7	8
40	โรงเรียนวัดปริวาส	2	-	19	3	3
41	โรงเรียนวัดคลองใหม่	1	-	13	2	2
42	โรงเรียนสุเหร่าสามอิน	2	-	26	4	4
43	โรงเรียนแจ่มจันทร์	2	-	19	3	3
44	โรงเรียนสุเหร่าบ้านดอน	2	-	26	4	4
45	โรงเรียนวัดธาตุทอง	4	1	48	8	9
46	โรงเรียนวัดเกษีย	2	-	22	4	4
47	โรงเรียนวิจิตรวิทยา	3	1	40	7	8
48	โรงเรียนสวัสดิวิทยา	3	-	32	5	5
49	โรงเรียนสุเหร่าบางมะเขือ	1	-	22	4	4
50	โรงเรียนวัดยานนาวา	2	-	19	3	3
51	โรงเรียนวัดคอน	2	-	29	5	5
52	โรงเรียนวัดทองใน	2	-	17	3	3
53	โรงเรียนนาคนาวาอุปถัมภ์	4	1	55	9	10
54	โรงเรียนหัวหมาก	2	-	18	3	3
55	โรงเรียนวัดใต้ (ราษฎร์นรมิต)	2	-	23	4	4
56	โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์	2	-	41	7	7

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	ผู้บริหาร		ครู		รวม
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	
57	โรงเรียนวัดปากบ่อ	4	1	72	12	13
58	โรงเรียนสุเหร่าใหม่	2	-	22	4	4
59	โรงเรียนคลองก้านตัน	2	-	30	5	5
	รวม	142	24	1,779	297	321
รวมทั้งสิ้น						321

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. ลักษณะของเครื่องมือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน เป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนได้แก่คุณลักษณะทางกาย พื้นฐานทางสังคมสติปัญญาและความสามารถบุคลิกภาพคุณลักษณะที่สัมพันธ์กับงานคุณลักษณะทางสังคมเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2543, หน้า 95)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเก็บเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียน ตามกรอบแนวคิดของสำนักงานศึกษาธิการกรุงเทพมหานครประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการศึกษา (ด้านงานวิชาการ) ด้านการจัดการศึกษา (ด้านงบประมาณ) ด้านการจัดการศึกษา (ด้านบุคคล) ด้านการจัดการศึกษา (ด้านการบริหารทั่วไป) ด้านผลที่เกิดกับนักเรียนด้านการเสริมความเข้มแข็งของสถานศึกษาเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยแต่ละข้อคำถามมีเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อคำถาม และแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลกำหนดดังนี้

5 หมายถึง มีการประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนในระดับมาก

3 หมายถึง มีการประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2543, หน้า 95)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะผู้นำและการประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อกำหนดขอบเขตของเนื้อหา
2. ศึกษาการสร้างแบบสอบถาม ของงานวิจัยที่ใกล้เคียง เพื่อเป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถามโดยปรับปรุงจากผลงานของ (นางประคอง รัศมีแก้ว) และ (นางสาวอุษณีย์ บุญธรรม)
3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบความคิดในการวิจัย

3.1 คุณลักษณะของผู้ นำตามแนวคิดของสโตกคิลล์ (Stogdill, 1974, pp.74-75)

3.2 แนวทางการประเมินคุณภาพมาตรฐาน โรงเรียนมีองค์ประกอบ 3 ด้านตามเอกสารของกลุ่มงานประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2555

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ และให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามปรับปรุงแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ตรวจความเที่ยงตรงของเนื้อหาการวัดและประเมินผล รวม 3 ท่าน มีรายนามและตำแหน่ง ดังนี้

5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศรีเสาวคนธ์ แดงสอาด คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

5.2 ดร. ศรีนทร วิริยะสิรินันท์ รองผู้อำนวยการโรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรู

5.3 นายสมศักดิ์ สิทธิวันชัย ผู้อำนวยการโรงเรียนรุ่งเรืองอุปถัมภ์

6. การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาไปหาความเชื่อมั่น โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ซึ่งพบว่าข้อคำถามทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ตั้งแต่ 0.65-1.00 ทุกข้อ

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มครูจำนวน 40 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้ทดลองใช้มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp.202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.978

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเชื่อมั่นและความสมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้อำนวยการ โครงการบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานครกลุ่มกรุงเทพใต้ จำนวน 321 ฉบับได้คืน ฉบับ คิดเป็น .95%

3. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบคำถามเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลการแสดงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อระดับการบริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยหาค่าเฉลี่ย \bar{X} และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และแปลความหมายของค่าเฉลี่ย
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำ และผลการประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียน จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้ค่าที (t-test)
4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับผลการประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมหานครกลุ่มกรุงเทพใต้ ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage) (วาโร เฟ็งส์วีสดี, 2551, หน้า 283)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) (วาโร เฟ็งส์วีสดี, 2551, หน้า 284)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum fx$ แทน ผลรวมของความถี่คูณค่าคะแนนทั้งหมด
 n แทน จำนวนคะแนนหรือข้อมูลทั้งหมด

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) (วาโร เฟ็งส์วัตดี, 2551, หน้า 296)

$$SD = \sqrt{\frac{\sum fx^2 - (\sum fx)^2}{(n-1)}}$$

เมื่อ SD แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum fx^2$ แทน ผลรวมของความถี่คูณคะแนนยกกำลังสอง
 $(\sum fx)^2$ แทน ผลรวมของความถี่คูณคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 f แทน ความถี่
 n แทน จำนวนข้อมูล

4. การทดสอบค่า t-test (วาโร เฟ็งส์วัตดี, 2551, หน้า 334)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน อำนาจจำแนก
 \bar{X}_1 แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
 \bar{X}_2 แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
 S_1^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
 S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2

5. สถิติการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) (วาโร เฟ็งส์วัตดี, 2551, หน้า 304)

$$r_{xy} = \frac{n\sum xy - \sum x\sum y}{\sqrt{[n\sum x^2 - (\sum x)^2][n\sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{XY}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับ Y
	n	แทน	จำนวนคู่ของข้อมูล
	$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนน แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่าง

6. เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันที่ $df = 289$

นัยสำคัญ	ค่า r
.05	.113

ที่มา : Spence, Janet, et al., 1968